

Riigikogu rahanduskomisjoni istungi protokoll nr 9

Tallinn, Toompea

Teisipäev, 4. juuni 2019

Algus 13.00, lõpp 15.46

Juhataja: Aivar Kokk (esimees)

Protokollija: Helda Puura (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Dmitri Dmitrijev, Tiit Kala, Maris Lauri, Jürgen Ligi, Natalia Malleus, Urmas Reitelmann, Kersti Sarapuu, Riina Sikkut, Andres Sutt, Aivar Sõerd

Komisjoni ametnikud: Tiina Licht (nõunik-sekretariaadijuhataja), Henrik Mägi (nõunik), Andres Ando (nõunik), Vivian Pöld (konsultant)

Kutsutud: Päästeliidu nõukogu liige Toomas Roolaid ja kommunikatsioonijuht Ingeldrin Aug, Pürotehnikute Liidu esindaja Eduard Tani, Rahandusministeeriumi tolli- ja aktsiisipoliitika osakonna juhataja Marek Uusküla ning Siseministeeriumi pääste- ja kriisireguleerimispoliitika osakonna nõunikud Mari Tikan ja Marko Pöld (1. päevakorrapunkt);

Rahapesu andmebüroo juht Madis Reimand ja Rahandusministeeriumi ettevõtluse ja arvestuspoliitika osakonna jurist ja Ülle Eelmaa (2. päevakorrapunkt);

Alkoholitootjate ja Maaletootjate Liidu esindaja Triin Kutberg, Eesti Arstide Liidu esindaja Jaan Sütt, Eesti Hotellide ja Restoranide Liidu esindaja Maarika Liivamägi, Eesti Kaubandus-Tööstuskoja esindaja Marko Udras, Eesti Kaupmeeste Liidu esindaja Nele Peil, Eesti Konjunktuurinstituudi esindaja Marje Josing, Eesti Maksumaksjate Liidu esindaja Hiie Marrandi, Eesti Viinamarjakasvatavate ja Veinivalmistajate Liidu esindaja Jaanus Lajal, Eesti Õlletootjate Liidu esindaja Peeter Vörk, Osaühing Aldar Eesti (SuperAlko, CityAlko) esindaja Riho Maurer, AS Tallink Grupp esindajad Paavo Nõgene ja Aimar Pärna, Sotsiaalministeeriumi terviseala asekanstler Maris Jesse, Rahandusministeeriumi tolli- ja aktsiisipoliitika osakonna juhataja Marek Uusküla ja peaspetsialist Heidi Vessel, fiskaalpoliitika osakonna analüütik Kadri Klaos, rahandusministri nõunik Kersti Kracht (3. päevakorrapunkt)

Päevakord:

1. Kollektiivne pöördumine „Maksustame ilutulestikuga paugutamise vabatahtlike päästjate toetuseks“
2. Vabariigi Valitsuse algatatud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse ning riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu (8 SE) ettevalmistamine teiseks lugemiseks
3. Isamaa fraktsiooni, Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsiooni, Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seaduse eelnõu (30 SE) ja Eesti Reformierakonna fraktsiooni algatatud alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse ning tulumaksuseaduse, sotsiaalmaksuseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse muutmise seaduse eelnõu (7 SE) arutelu ja kohtumine huvigruppidega

4. Info ja muud küsimused.

1. Kollektiivne pöördumine „ Maksustame ilutulestikuga paugutamise vabatahtlike päästjate toetuseks“.

Komisjoni esimees Aivar Kokk juhataja sisse istungi ja tänas pöördumise esitajate esindajaid. Riigikogule 24.01.2019 esitatud kollektiivses pöördumises tehti Riigikogule ettepanek kehtestada luksusmaks ilutulestikule, millest saadava tuluga rahastatakse vabatahtlikku päästet. Istungil tõdeti, et vabatahtlik pääste on kogunud populaarsust ja tegevuste maht on kasvanud, kuid rahastamine pole samas tempos suurenenud.

Toomas Roolaid tõi välja algatusega seotud kaks eesmärki, üks on sekkuda seadusandlusesse, teine eesmärk on juhtida tähelepanu. Ta tutvustas muret, mis pani seda petitsiooni tegema ja 1355 inimest alla kirjutama ning millist maksunduslikku muutust nad tahaksid Eestisse. Lisaks teema, kuhu see raha võiks minna ehk siis rääkida vabatahtliku pääste rahastamisest. Probleem on, et inimesed ei tunne lõhkeainega toimetades vastutust ja tekitavad ohtlikke olukordi. Eesmärk ei ole ära keelata ilutulestikku, vaid eesmärk on, et seda kasutatakse vastutustundlikult ja kokkulepitud kohtades. Tallinna linna tellimisel tegi keskkonna õiguse keskus analüüsi ja selleks on väga palju meetmeid. Sõnum on, et inimesed tunnetaksid, et ilutulestikuga kaasneb kõrgendatud risk ja nad mõtleksid, kus ja kuidas nad seda kasutavad. Maksuga tahetakse lisada ilutulestikule ohutustasu. Ostes ilutulestikku, maksab ta näiteks 25 või 50 senti juurde, mis läheb tagajärgede kõrvaldamiseks ja ennetusele. Vabatahtlik päästevõrgustik vajab järgmisel aastatel väga palju investeringuid ja riiklikust investeringust ei pruugi piisata.

Eduard Tani Pürotehnikute Liidu esindajana tõi välja, et Eestis ei ole võrreldes teiste valdkondadega õnnetusjuhtumite suhtarv nii suur. Orienteeruvalt 25 kehalist õnnetusjuhtumit aastas, siia alla käib ka lõhkeaine ja ka sõjaväe, militaarlõhkeaine poolt tekitatu. Erandiks oli Nurmiko, mille süütas valge või kollane signaalrakett. Eesti ilutulestiku jaemüügi käive, millele seda maksu tuleks kehtestada, on hinnanguliselt ca 5-6 miljonit eurot. Lisaks eeldab maksu kehtestamine ressursi selle kogumiseks. Arvesse tuleb võtta ka õigust kaupade vabale liikumisele Euroopa Liidus. Probleemkoht on ebaseadusliku kaubanduse osakaal pürotehniliste toodete valdkonnas, see on umbes 25%. Maksu lisandudes see kindlasti kasvab.

Eduard Tani lisas, et ta tunnustab päästjaid ja kiidab neid oma tegudes, aga eelnevat juttu arvesse võttes ei ole ilutulestik kõige mõistlikum viis selle eelarve suurendamiseks.

Mari Tikand Siseministeeriumi esindajana teavitas, et päästeliidu pöördumise valguses toimus k.a veebruarikuu alguses Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumis ümarlaud, kus osalesid Rahandusministeeriumi, Pürotehnika Liidu, politsei ja päästjate, linnade ja valdade liidu ning Siseministeeriumi jt esindajad. Teemaks oli, kuidas teha pürotehnika kasutamist ohutumaks. Kui kasutame ohutult, siis on vähem väljakutseid päästjatel ja ka vabatahtlikel päästjatel. Ohutuspoolega liigutakse samm sammult edasi. Kuidas viia inimeste teadvusse, et pürotehniline toode tuleb osta õigelt maaletoojalt ja et toote peal oleksid konkreetsed ohutusnõuanded ja käitumisjuhendid.

Tehnilise järelevalve amet mõtleb aasta lõpu uue kampania ettevalmistamise käigus, kuidas edastada sõnumit inimestele. Ütlemaks, et tõesti, kui sa tahad selle pürotehnikaga toimetada, siis tee seda ohutult enda, oma lähedaste, oma lemmikloomade jne suhtes.

Marko Põld viidates pöördumises toodud vabatahtlike päästeühenduste alarahastuse probleemile andis taustainfot, et viimase kümne aastaga vabatahtlike päästjate arv on tõusnud 2000 liikmeni, vabatahtlike päästekomandode arv on 119. Võrdluseks, riigi päästekomandode arv on 72. Inimeste soov ja huvi vabatahtlikku päästesse panustada on kasvanud, tegevused on laienenud ning kõik see eeldab ka eelarvelisi vahendeid. Suuresti selle probleemi pealt koostas Siseministeerium ka viimase riigistrateegia arutelude jaoks vajaduse, kus nähakse ette ka vabatahtliku pääste siseturvalisuse ja teiste vabatahtlike valdkondade rahastuse suurendamist. Praegu saab üks keskmine vabatahtlik päästekomando arvestada päästeameti

lepingutasudega, ca 8000 eurot aastas. Sellega peab ta üleval pidama oma hoonet, remontima autot, varustust ja kõike, mis sinna tegevuse juurde läheb. Väljakutse tasu on eraldi. See on kindel summa, millega ta peab arvestama. Võrdluseks, ühe kutselise päästekomando ülalpidamine on kümnetes kordades kõrgem. Oluline on hoida inimeste huvi vabatahtliku pääste valdkonnas tegutsemiseks ja sellest lähtuvalt toetatakse, mis iganes allikatest vabatahtliku rahastuse suurendamist.

Marek Uusküla Rahandusministeeriumist tõdes, et eelnevale palju lisada ei ole ja tõi välja järgmised aspektid. Maksu puhul peab olema selge, mis eesmärki ta kannab, kellele ta on suunatud ja mida tahetakse sellega saavutada. Taolise maksu puhul on tõenäoliselt tegemist kaudse maksuga, ehk siis eratarbimise maksuga, mille kõige kujukam näide on aktsiisid. Võib olla ka eraldi mingi maks, aga siin on varasemaid kogemusi vähe. Probleem on, kuidas määratleda see objekt, et mida soovitakse maksustada, sest selles pöördumises on nimetatud kolm asja. Üks on tegevus ehk ilutulestikuga paugutamine. Pürotehnika on laiem käsitlus, mis on tootegrupp ja on ilutulestik, mis on kitsam. Siin on see esimene vahe tegemine, et mis see peaks olema, mida maksuga koormata. Võivad esile kerkida mingid tooted, mille puhul jääb see määratlus väga piiri peale ja millega tekivad probleemid, et kumb ta siis on.

Teine teema on eeldus, et ca 6 miljonit eurot oleks vaja sektorisse juurde, selleks et vabatahtlikud päästjad saaksid oma ülesandeid paremini täita. Arvestada saaks kümnekonna protsendiga turu mahust, 500 000 euroga umbes. Kas see on siis see, mis aitaks kaasa selle rahastamise probleemi lahendamisele. Lisaks tuleb selle 500 000 euro kokku kogumiseks luua eraldi süsteem riigi poolt. See on kindlasti kulukas ja ressursi läheks sinna palju. Puudub ka üleeuroopaline andmebaas ladude kohta, kus neid kaupu hoitakse, kust neid teele saadetakse jne. Järgmine teema on, mis standardile sellised kaubad peavad vastama. Turusituatsioon on selline, et umbes 130-140 tuhat on siis neid ilutulestikke, pürotehnilisi vahendeid. Võrdluseks on näiteks kaudsetest maksudest raskeveokimaks, mis toob kõige vähem riigieelarvesse raha sisse ja see on ka suurusjärgus 5,5-6 miljonit eurot.

Andres Sutt tõdes, et siin räägitakse kahest asjast, inimeste teadlikkusest pürotehnika kasutamisel, et õnnetusi oleks vähem ning et vabatahtlikel päästjatel võiks olla eelarvest rohkem raha. Tema arvates selline maksu kehtestamine seda eesmärki ei toeta. Kui rääkida riigieelarvest, siis on see prioriteetide seadmise küsimus. Oluline oleks välja tuua täpsemalt, mida kavandatakse soovitava kuue miljoni euro eest. Mida saaks teha valdkonnas lisaks ühe või kolme miljoni euro eest. Need andmed annaksid edasistele aruteludele tuge.

Natalia Malleus nentis, et meedia teeb head tööd inimeste teavitamisel ilutulestiku kasutamise osas ja küsis, milline kogemus on meie põhjanaabril selle valdkonna maksustamisega.

Toomas Roolaid vastas, et Soomes ja Rootsis on väga täpne piirang, kus tohib ilutulestikku kasutada väljaspool aastavahetust. Igal pool mujal tuleb luba küsida, ka eraisiku ühe raketi õhkulaskmiseks. Väljaspool Euroopa Liitu on olemas oluliselt karmimad näiteid, nt Islandil on kogu ilutulestik nii organiseeritud, et ka raketide müük on antud vabatahtliku pääste kätte kui rahateenimise allikas, ei tohi mujalt osta. Samas näiteks Soome vabatahtlik pääste saab oma suure osa sissetulekust nn kindlustusmaksust. Pärast teist maailmasõda lepidi kindlustusvõtjatega kokku, et igast kodukindlustusest teatud protsent läheb vabatahtliku pääste rahastamiseks.

Aivar Kokk küsis, kas ilutulestiku müüja on nõus oma müügivõrgu likvideerima ja selle vabatahtlikule päästekomandole üle andma. Müümisel on väga oluline just asukoht ning kas vabatahtlikud on valmis tulema oma komandost välja ja mujal müüma.

Eduard Tani arvates, kuna päästjad on mitteatraktiivsetes kohtades, siis võib pigem tekkida mitteametlike müüjate võrgustik.

Toomas Roolaid mainis, et kui organisatsioon võimsam, siis saab seda kaaluda. Probleem on siiski hetkel see, et ei ole investeringute raha.

Aivar Kokk lisas, kui firma on huvitatud, et tal oleks kindel müüja ja tulu läheb organisatsioonile, see ongi see kasu. Pädevale müüjale makstakse rohkem.

Riina Sikkut toob esile positiivsena, et pöördumises on toodud välja mõlemad pooled, nii katteallikad kui investeringud. Rahandusministeeriumile ja rahanduskomisjonile on saadetud ettepanek arutada, kas see lahendus on otstarbekas või on vaja leida muid alternatiive

põhimure lahendamiseks, vabatahtlike päästjate tegevuse rahastamise suurendamiseks. Ta toob välja ka käibemaksu suurendamise võimaluse ühele tootegrupile näiteks 25%-ni.

Aivar Kokk tõdeb, et valitsus praegu ühtegi uut maksu ei tee. Müügikohtadest tuleks teha ülevaade ja Siseministeeriumiga arutada võimalike kokkulepete osas päästekomandodega.

Kokkuvõtvalt pöördumise kohta.

Ilutulestikule luksusmaksu kehtestamisel tuleb silmas pidada, et kuna maksubaas on väike, siis kogutav maksusumma on liiga väike, et katta vabatahtliku pääste vajadusi. Vähest tulu andvad maksud on ebaefektiivsed, kui võrrelda maksutulu maksu kogumisega seotud administratiivkuluga. Samuti ei praktiseerita Eesti maksusüsteemis maksutulu otsest sidumist mõne kuluobjektiga. Pole tõendatud, et ilutulestiku maksustamine tõstaks kasutajate teadlikkust ohutusnõuetest. Vabatahtliku pääste otsefinantseerimine ilutulestiku müügil kogutavast maksust ei arvestaks, et ilutulestiku kasutamise mõjud on mitmekesised, mis ei piirdu üksnes kõrgemate kuludega vabatahtlikele päästjatele. Maksu kehtestamine paneks kodumaised ilutulestikuga kauplejad ebavõrdsesse olukorda piiriüleste kauplejatega. Puuduvad ka maksu efektiivseks kehtestamiseks vajalikud andmebaasid ja maksulaod. Maksuobjekti piiritlemine oleks keeruline ning sõna "luksus" kasutamine maksu nimes küsitav, arvestades, et keskmise tavakasutajale mõeldud pürotehnilise toote hind pole kõrge. Istungil märgiti, et Eesti naaberriikides vabatahtlikud päästjad tegelevad ka äritegevusega, et rahastada oma põhitegevust ja muu hulgas müüakse ka pürotehnikat. Kui vabatahtlikud päästjad müüksid pürotehnikat, siis see võib parandada ohutusteabe edastamist toote ostjale. Istungil osalenud Päästeliidu ja MTÜ Eesti Pürotehnikute Liidu esindajad nõustusid kirjeldatud võimalust kaaluma ja sel teemal edasi suhtlema. Istungil nenditi, et kuigi õnnetusjuhtumeid, mis on seotud ilutulestikuga, on Eestis vähe, siis tuleb ohutusega tegeleda pidevalt.

Rahanduskomisjon arutab vabatahtliku pääste lisarahastamise võimalusi 2020. aasta eelarve menetlemise raames.

2. Vabariigi Valitsuse algatatud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse ning riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu (8 SE) ettevalmistamine teiseks lugemiseks

Eelnõule muudatusettepanekuid Riigikogust ei laekunud.

Laekus kiri FinanceEstonialt ja Eesti Krüptoraha Liidult ja arvamused Finantsinspeksioonilt.

Ülle Eelmaa märkis, et esimene ettepanek puudutab tegevuse kooskõlla viimise aja tagamist, mis sõltub eelnõu menetluse ajast. Teine ettepanek on seaduse rakendamise praktika teema, Rahapesu andmebüroo (RAB) saab anda siin juhendeid, mis dokumendid olema peavad.

Madis Reimand täiendas, kui räägitakse tegevusloa taotluse esitamisest, siis sellel hetkel nõutud dokumendi kohustuse või dokumendi esitamise vaates piisab üürilepingust. Kuidas seda tegelikult kontrollima hakatakse, sõltub, kas sellest piisab ja kas seda usutakse või tekib vajadus üle kontrollida. Seda saab teha erineval moel. See ei ole formaalselt piiratud, mistahes tõendeid haldusmenetluses võib koguda alates sellest, et küsitakse täiendavaid selgitusi üürileandjalt kuni sinnamaani, et minnakse koha peale, vaatluse teel kontrollitakse, kas selles asukohas tegelikult ka virtuaalne äri teenusepakkuja tegutseb. Kui selles osas tekib küsimusi, näiteks loa taotlejal, saab sellele tähelepanu juhtida ja teha siis ettekirjutuse puuduste kõrvaldamiseks. Samamoodi saab anda soovituslikke juhiseid selgitamiseks loa taotlejale seda, mis dokumente peab esitama. See on tõepoolest rakenduspraktika küsimus, siin ei saa seadusega ette kehtestada ühte konkreetset vormi, kuidas kontrollida, et tegevuskoht asub just nimetatud aadressil.

Aivar Kokk küsis, kuidas peavad toimima need ettevõtjad, keda on praegu erinevatel arvamustel 800-1500, seadusesse ei ole konkreetselt sisse kirjutatud. **Ülle Eelmaa** väitel on seletuskirjas selgitus ja seda saab veel täiendada.

Aivar Kokk lisas, et seletuskirjas olev ei ole seaduses ja advokaadid loevad seadust. **Ülle**

Eelmaa ütles, et kohtus võetakse seletuskirja ka arvesse. Madis Reimand väitis, et kui seaduses on sätestatud, mida nad tegema peavad, siis sellest piisab. Nad peavad teavitama, et need nõuded on täidetud, esitama selle aadressi infomeili ja siis sealt minnakse edasi. Need isikud, kellel täna on luba, peavad teavitama seaduse nõuetega kooskõlla viimisest. Nende puhul täiendavaid dokumente ei ole, seda saab kontrollida.

Aivar Kokk tõi näite, kuidas on võimalik liigutada oma firmat registris ühelt aadressilt teisele. Kas ei või tekkida olukord, et registreeritakse näiteks kaubanduskeskusesse või nagu elu on näidanud, et ühte ruumi on registreeritud sadu riulifirmasid. **Madis Reimand** vastas, et see on RABi töö minna kontrollima, küsida selgitusi ja vaadata, kas see saab tegevuskoht olla või mitte. Täna ei ole sellist võimalust, täna ei ole seaduses sellist nõuet, et ettevõtjal peaks Eestis olema selline tegevuskoht.

Ülle Eelmaa sõnas, et kolmandat ettepanekut algataja ei toeta, nõuet ei saa välja jätta. Nõude saab lugeda täidetuks kui RAB on veendunud, et esitatud dokumentidest piisab ja olemasolev isk on väike. Vande all antud tunnistuste rakendamist ei peeta meie õigussüsteemis õigeks.

Ülle Eelmaa jätkas, et neljas ettepanek puudutab riigi riigilõivu suurendamist ja järelevalvetasu kehtestamist. Selles osas jääb algataja seisukohale, et 3300 eurot on proportsionaalne ja piisav võrreldes Finantsinspektsiooni (FI) poolt riigilõivu suuruseks pakutud 20 000 euroga. Lisaks kulupõhisusele on arvestatud ka sotsiaal-majanduslikke kaalutlusi ja soovi tarbimist avalikust hüvest lähtuvalt piirata. **Madis Reimand** selgitas lävendi kohta. Tegemist on kõrgendatud riskiga valdkonnas teenusepakkumisega, kus on kõrgendatud hoolsuskohustused ja ettevaatusprintsipid peab toimima.

Aivar Kokk sõnas kokkuvõtvalt, et komisjon jätkab selle eelnõu arutelu järgmistel istungitel.

3. Isamaa fraktsiooni, Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsiooni, Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seaduse eelnõu (30 SE) ja Eesti Reformierakonna fraktsiooni algatatud alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse ning tulumaksuseaduse, sotsiaalmaksuseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse muutmise seaduse eelnõu (7 SE) arutelu ja kohtumine huvigruppidega

Rahanduskomisjoni esimees **Aivar Kokk** tervitas huvirühmade, turuosaliste ja valdkonna asjatundjate esindajaid. Kohtumise eesmärgiks oli saada teada osaliste arvamused alkoholiaktsiisi langetamise küsimuses. Komisjoni soovis vastuseid küsimustele, kas toetatakse eelnõu ja kas seaduse jõustumise tähtaeg 1. juuli 2019 on sobiv.

Alkoholitootjate ja Maaletootjate Liidu esindaja **Triin Kutberg**, Eesti Maksumaksjate Liidu esindaja **Hiie Marrandi**, Eesti Kaupmeeste Liidu esindaja **Nele Peil**, Eesti Hotellide ja Restoranide Liidu esindaja **Maarika Liivamägi**, Eesti Viinamarjakasvatavate ja Veinivalmistajate Liidu esindaja **Jaanus Lajal**, Eesti Kaubandus-Tööstuskoja esindaja **Marko Udras**, Eesti Õlletootjate Liidu esindaja **Peeter Võrk**, AS Tallink Grupp esindaja **Paavo Nõgene** toetasid eelnõu.

Triin Kutberg märkis, et jõustumise tähtaeg on küll ootamatu ja järsk, aga nad on selleks valmis. **Nele Peil** ütles, et kauplused ei suuda 1. juuliks oma varusid maha müüa, aga nad nõustuvad selle tähtajaga.

Marje Josingu meelest tuleb piirikaubandusega võidelda, sest Eesti ja Läti piirikaubandus ei ole selline normaalselt tekkinud nähtus nii nagu on Eesti ja Soome vahel. Eesti ja Läti vahel ei olnud nii suurt sissetulekute erinevust, ei olnud nii suurt hindade erinevust. See on kunstlikult tekitatud. Instituut sellist proportsiooni ei oleks pakkunud, nagu praegu tehakse.

Võtmeküsimuseks saab see, kas jaehinnad alanevad ja kui palju nad alanevad. Must stsenaarium on see, et me alandame küll makse, aga me ei saavuta sellist hinnaerinevust, mis tarbijaid Eestisse tagasi tooks. Ta teeb ettepaneku, et hakata jälgima regulaarselt hinnamarginaali, mis on tootja väljamüügi hind ja kui palju jaekaubandus juurde paneb ning kui suur on maks. Siis jääksid paljud vaidlused ära ja pilt oleks avalikkusele selgem, et kes nendest sammudest võidab ja kes kaotab. Ja tulevikus, kui selliseid maksumuudatusi tehakse, tuleks jälgida naaberriigi jaehindasid.

Jaan Sütt märkis, et kohtumisele on kutsutud kümmekond organisatsiooni, kes tegelevad alkoholi tootmise ja turustamisega. Neist, kes selle vastu protestisid, on kutsutud ainult

Arstide Liit. Tema arvates mõjutab aktsiisi langetamise otsus negatiivselt rahva tervist ja tekitab korvamatut kahju juba toimivale ja positiivselt mõjunud ennetustööle. Rahvusvahelised uuringud kinnitavad seda, et alkoholi tarvitamist mõjutavad kõige enam hind, füüsiline kättesaadavus. Kõige hinnatundlikumad on just nimelt lapsed ja noored.

Maris Jesse lisas, et alkoholi tarbimine Eestis on vähenenud erinevate meetmete koostoimes. Ta rõhutas, et eelnõu võib esile kutsuda riske, näiteks alkoholi tarbimise kasvu ja sellega seotud erinevate kahjude suurenemise, sh korrakaitse kahjud, tervise kahjud ja sotsiaalsed kahjud.

Marek Uusküla kommenteeris, et kujunenud olukorras on see samm õiges suunas. Piirikaubandust kui nähtust ei ole võimalik likvideerida, aga kui saame mahtu vähendada, on see väga oluline. Praegustel andmetel veerand tarbimisest ostetakse väljaspool Eesti piire, võimalus on vähendada seda näiteks 10%-ni. Ta lisas, et 1. juulist on Maksu- ja Tolliamet (MTA) valmis seadust rakendama ja eelonevatel kohtumistel alkoholsete jookide maaletoojad, tootjad, hulgi- ja jaoemüüjad on väitnud, et aktsiisi langetamine toob kaasa hindade vähenemise

Aivar Kokk tänas osalejaid arvamuste esitamise eest ja nimetas veelkord, et eelnõu eesmärk on ohjata hoogustunud alkoholi piirikaubandust Läti suunal.

4. Info ja muud küsimused.

4.1. Vastavalt Riigikontrolli seaduse §-le 5 auditeerib igal aastal Riigikontrolli tegevust Riigikogu poolt rahanduskomisjoni ettepanekul määratud audiitorettevõtja. 2016.–2018. aasta tegevust kontrollis Grant Thornton Baltic OÜ. Järgmise kolmeaastase (2019–2021) perioodi audiitor tuleb nimetada sügisel 2019, audiitorettevõtja leidmiseks viiakse läbi ostumenetlust.

(allkirjastatud digitaalselt)
Aivar Kokk
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Helda Puura
protokollija